



Ajuntament de Barcelona

**NORMES REGULADORES DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA**

Aprovades al Consell Plenari de 22 de novembre de 2002

EXPOSICIÓ DE MOTIUS .....	4
TÍTOL PRELIMINAR .....	5
Article 1 .....	5
Article 2 .....	5
TÍTOL PRIMER. ELS DRETS DE LA CIUTADANIA .....	5
Article 3. Dret a la informació .....	5
Article 4. Coneixement dels indicadors de la gestió municipal.....	7
Article 5. Dret a la participació .....	7
Article 6. Dret de petició .....	7
Article 7. Dret a la iniciativa ciutadana .....	8
TÍTOL SEGON. EL FOMENT DE L' ASSOCIACIONISME.....	10
Article 8. Suport a les associacions .....	10
Article 9. El Fitxer General d'Entitats Ciutadanes .....	10
Article 10. El Codi ètic de les associacions .....	11
Article 11. Declaració d'entitat d'interès ciutadà.....	11
Article 12. La gestió cívica d'equipaments i serveis municipals .....	12
Article 13. Suport tècnic a la participació .....	12
TÍTOL TERCER. ELS ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ .....	13
CAPÍTOL PRIMER. EL CONSELL DE CIUTAT.....	13
Article 14. El Consell de Ciutat.....	13
Article 15. Composició .....	13
Article 16. Renovació .....	14
Article 17. Règim de funcionament .....	14
Article 18. Atribucions .....	14
CAPÍTOL SEGON. ELS CONSELLS SECTORIALS .....	15
Article 19. Composició i selecció .....	15
Article 20. La presidència i la vicepresidència .....	16
Article 21. Funcions .....	17
TÍTOL QUART. ELS PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ.....	17
Article 22. Els processos de participació .....	17
Article 23. Les fases dels processos de participació .....	18
Article 24. Les memòries participatives .....	18
Article 25. Els informes participatius .....	19

TÍTOL CINQUÈ. ELS MECANISMES DE PARTICIPACIÓ .....	19
Article 26. Les audiències públiques .....	19
Article 27. Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals .....	21
Article 28. La consulta ciutadana .....	22
Article 29. Metodologies de participació .....	23
Article 30. Les tecnologies de la informació i la comunicació al servei de la participació .....	23
TÍTOL SISÈ. LES INSTÀNCIES DE MEDIACIÓ I EMPARA .....	24
Article 31. La mediació comunitària .....	24
Article 32. Comissió d'Empara .....	25
DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA.....	25
DISPOSICIÓ ADDICIONAL .....	26
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA .....	26

## EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La participació ciutadana, com a dret fonamental de la ciutadania i principi inspirador de l'Administració municipal, és una opció estratègica i estructural de l'Ajuntament de Barcelona i ha d'acompanyar les seves actuacions, especialment aquelles que estan relacionades directament amb la qualitat de vida de la ciutadania i en tot allò que afecti la seva quotidianitat.

En aquest sentit, Barcelona es dotà l'any 1986 amb les Normes reguladores de participació ciutadana, que han regit i han orientat fins ara el desenvolupament dels processos participatius de la ciutat. Aquelles Normes, molt innovadores en el seu moment, han quedat desfasades en molts aspectes, alhora que nous mitjans de relació i comunicació impensables en aquell moment es consoliden avui com a vies essencials per fomentar i garantir la participació.

Aquest reglament revisa i actualitza aquesta primera normativa, però sobretot crea un mètode que vol donar resposta als reptes presents i que, alhora, serveix de marc per als propers anys.

Les noves Normes desenvolupen els aspectes relatius a la participació ciutadana recollits a la Carta Municipal, i també inclou aquells compromisos adquirits per l'Administració municipal en altres cartes, en especial els de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, en la qual Barcelona es compromet no solament a garantir la participació, sinó també a promoure-la activament.

El criteri essencial és la creació dels canals més adequats per facilitar la participació universal, a partir de la idea que tothom que vulgui participar pugui fer-ho acompanyat d'una acció instigadora des de la mateixa institució.

L'Ajuntament de Barcelona opta així d'una manera decidida per la democràcia participativa, com a complement i aprofundiment de la democràcia representativa. Per tal de fer-la efectiva, el reglament recull els diferents òrgans, processos i mecanismes de participació, que s'han d'aplicar depenent de cada circumstància específica, i, d'aquesta manera, es reflecteix la pluralitat de realitats i sensibilitats que configuren la ciutat. Inclou també el reconeixement de tot un seguit de drets de la ciutadania vinculats a la participació, aposta amb claredat pel foment de l'associacionisme i, finalment, vincula les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment Internet, a les pràctiques participatives.

## **TÍTOL PRELIMINAR**

### **Article 1**

L'objecte d'aquestes Normes és la promoció i el desenvolupament de la democràcia participativa en la ciutat de Barcelona.

Contenen el desenvolupament reglamentari de les previsions de la Carta Municipal respecte a la participació ciutadana.

### **Article 2**

1. Els dubtes que puguin plantejar-se en l'aplicació de les prescripcions d'aquestes Normes s'han d'interpretar de manera que prevalgui la solució que asseguri la màxima participació, publicitat i informació de les actuacions politicoadministratives.
2. L'àmbit d'aplicació d'aquestes Normes, si no s'especifica el contrari de manera explícita, és tant l'àmbit ciutat com l'àmbit districtes.

## **TÍTOL PRIMER. ELS DRETS DE LA CIUTADANIA**

### **Article 3. Dret a la informació**

1. Els ciutadans i les ciutadanes tenen dret a ser informats de les activitats municipals, a accedir als arxius públics i a utilitzar tots els mitjans d'informació general que l'Ajuntament estableixi mitjançant l'ús de qualsevol de les tecnologies al servei de la comunicació i la informació, en els termes i amb l'abast que determini la legislació general sobre la matèria i les ordenances.
2. A fi d'assegurar la màxima participació, la informació municipal es pot fer de les maneres següents:
  - a) Informació pública general, a través del butlletins oficials, Internet, la televisió local de Barcelona, els mitjans de comunicació locals i, en general, qualsevol mitjà que garanteixi la universalització de la informació.
  - b) Informació pública individualitzada, que s'ha d'utilitzar en les actuacions urbanístiques i els plans d'actuació de rellevància singular, d'àmbit ciutat o de

districte, i en els altres casos en què l'Ajuntament així ho acordi motivadament, ateses raons d'interès públic.

La seva materialització comporta la possibilitat d'accedir a la informació de manera individual, ja sigui mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació a què fan referència aquestes Normes o bé mitjançant la compareixença personal.

La informació pública individualitzada no tindrà caràcter de notificació ni restarà sotmesa a les disposicions establertes en el capítol III del títol V de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

- c) Informació pública sectorial, adreçada específicament als sectors de població subjectes de l'actuació municipal i als participants en els processos participatius.
  - d) Consulta directa de la ciutadania, mitjançant sistemes telefònics i telemàtics, partint de les bases de dades, els fitxers i els registres que l'Ajuntament disposi obrir a l'accés públic.
3. Els òrgans municipals competents donaran resposta raonada a les al·legacions que formulin els ciutadans en el marc d'un tràmit d'informació pública. La notificació s'haurà de fer pel mitjà preferent i en el lloc indicats per la persona que formuli l'al·legació.
  4. L'exercici del dret d'accés a la informació pública només es pot restringir en els termes que disposi la legislació. En cap cas, l'Ajuntament no pot denegar la informació per un altre criteri que no sigui el legal.
  5. La sol·licitud d'accés a la informació s'ha de presentar per escrit de manera que se'n pugui acreditar l'autenticitat. Aquesta sol·licitud identificarà la persona que la presenta i delimitarà de manera clara i precisa les dades i les informacions que es vulguin consultar o obtenir. Els responsables d'atenció al públic de l'Ajuntament tindran l'obligació d'orientar el ciutadà en cas de dubte.

#### **Article 4. Coneixement dels indicadors de la gestió municipal**

La ciutadania té el dret a ser informada dels resultats de la gestió municipal. A fi de fer efectiu aquest principi de transparència, l'Ajuntament de Barcelona haurà de definir un conjunt d'indicadors d'activitat, costos, eficàcia, eficiència i qualitat, els valors dels quals hauran de ser publicats anualment abans del 30 de març. En definir els indicadors, caldrà tenir presents les diverses activitats i serveis de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta informació s'haurà de difondre pels mitjans i les xarxes de comunicació per assegurar-ne el coneixement general.

#### **Article 5. Dret a la participació**

1. Tothom té el dret a intervenir —directament o mitjançant les associacions ciutadanes— en la gestió dels assumptes públics, a través dels òrgans, les instàncies o els mecanismes de participació determinats en aquest reglament, i a poder aportar suggeriments i propostes tant a l'àmbit de ciutat com de districte.
2. Correspon a l'Ajuntament garantir i impulsar aquest dret a tots els habitants de la ciutat. A aquest efecte, s'impulsarà la utilització de metodologies participatives, es promouran les tecnologies més adients i, molt especialment, es garantirà l'existència de canals de participació suficients, oberts i flexibles —a fi d'assegurar que tothom que vulgui participar pugui fer-ho— i l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la interlocució amb el govern de la ciutat.

#### **Article 6. Dret de petició**

1. Totes les persones, físiques o jurídiques, individual o en grup, podran exercir el dret de petició, mitjançant el qual podran formular sol·licituds en temes de competència municipal o demanar aclariments sobre les actuacions municipals, que hauran de ser resolts en un termini màxim de tres mesos.
2. Les peticions poden incorporar un suggeriment o una iniciativa o bé expressar una queixa o una reclamació respecte a les competències municipals.  
No s'admetran les peticions amb un objecte aliè a les competències municipals. Tampoc no són admissibles les que s'hagin d'emparar en un títol específic diferent al derivat del dret fonamental de petició previst en l'article 29 de la Constitució espanyola, ni les que facin referència a matèries que tinguin un procediment formalitzat específic.

3. El dret de petició es pot exercir per qualsevol mitjà escrit, ja sigui en suport paper o electrònic, sempre que permeti acreditar la seva autenticitat. L'escrit ha d'incloure necessàriament la identitat del sol·licitant, la nacionalitat, si s'escau, el lloc o el mitjà triat per a la pràctica de les notificacions, l'objecte i el destinatari de la petició. No s'admetrà com a suport a la petició la utilització massiva de correus electrònics, sinó que caldrà que cada suport sigui específic.
4. En l'exercici d'aquest dret es pot sol·licitar que tingui lloc un debat públic o l'obertura d'un tràmit d'informació pública, que s'han de realitzar pels mecanismes de participació previstos en aquestes Normes abans de la resolució de la petició. Aquesta sol·licitud haurà de ser resolta motivadament.
5. No s'admetran les peticions alienes a les competències municipals de la ciutat de Barcelona, les que s'hagin d'emparar en un títol específic diferent al derivat del dret fonamental de petició previst en l'article 29 de la Constitució espanyola ni les que facin referència a matèries que tinguin un procediment formalitzat específic.
6. Els tràmits de les peticions es regeixen per:
  - a) Si l'escrit no reuneix els requisits establerts pels articles 6.1 i 6.3, o no reflecteix les dades necessàries amb prou claredat, es requerirà al peticionari o la peticionària que esmeni els defectes en el termini de quinze dies.
  - b) Si la declaració es considera inadmissible, se li notificarà al peticionari o la peticionària de manera motivada en el termini de quaranta-cinc dies hàbils.
  - c) Si la declaració d'inadmissibilitat es determina per manca de competència de l'Ajuntament de Barcelona, aquest la remetrà a la institució, l'administració o l'organisme que consideri competent en el termini de deu dies i ho comunicarà al peticionari o la peticionària.
  - d) En els altres casos, s'entendrà que la petició ha estat admesa a tràmit.

## **Article 7. Dret a la iniciativa ciutadana**

1. Promoció d'aprovacions de disposicions municipals
  - a) Pot exercir la iniciativa ciutadana per proposar a l'Ajuntament l'aprovació d'una disposició municipal de caràcter general un nombre mínim de l'u per cent dels empadronats més grans de setze anys, o que representin més del tres per cent d'aquesta població en tres districtes, com a mínim, de la ciutat.



- b) La iniciativa ciutadana també es pot adreçar al districte per proposar una aprovació d'una matèria referida al districte o a un dels seus barris, en totes aquelles qüestions en les quals els districtes tenen competència.
- c) Les entitats i les federacions ciutadanes que figurin al Fitxer General d'Entitats Ciutadanes també poden comptabilitzar el nombre d'associats amb l'objectiu de donar compliment al que disposa el punt 1 d'aquest article. Per comptabilitzar els associats cal garantir els aspectes següents:
- c.1) És necessària l'existència d'una convocatòria general de l'entitat en la qual, de manera explícita, es posi a aprovació, i s'aprovi, segons el reglament dels estatuts de l'entitat, el text que es pretén convertir en iniciativa ciutadana.
- c.2) El secretari o secretària de l'associació ha d'aportar un certificat en el qual, a més de l'acord de l'Assemblea, ha de fer constar amb caràcter general el nombre d'associats que legalment ho siguin segons els estatuts de l'entitat.
- c.3) En les entitats de segon grau, el secretari o secretària de l'entitat ha d'aportar un certificat en el qual, a més de l'acord de l'Assemblea, ha de fer constar els certificats de cada una de les associacions amb el nombre d'associats que legalment ho siguin segons els estatuts de cada entitat.
- c.4) En tots els casos, les associacions han d'haver adoptat com a propi el Codi ètic de les associacions, amb els mecanismes que aquest codi preveu.
- d) Les entitats ciutadanes que figurin al Fitxer General d'Entitats Ciutadanes també poden exercir la iniciativa ciutadana per a l'aprovació de disposicions de caràcter general. Cal que la iniciativa sigui promoguda per un mínim del 10 % de les entitats inscrites en el fitxer.
- e) La proposició normativa en què es materialitzi la iniciativa ciutadana se sotmetrà, si s'han complert els requisits exigibles, a la tramitació prevista en el Reglament orgànic. Aquesta tramitació s'ha d'iniciar en un termini no superior a dos mesos.
- f) En cap cas, no s'admetrà la iniciativa ciutadana per a l'aprovació d'ordenances fiscals i de preus públics.

## 2. Promoció d'activitats d'interès públic

- a) Mitjançant la iniciativa ciutadana, els ciutadans també poden sol·licitar a l'Ajuntament que dugui a terme unes determinades activitats d'interès públic i

de competència municipal i, per fer-ho, han d'aportar mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

- b) L'Ajuntament pot establir per reglament els procediments de col·laboració amb els ciutadans en casos d'actuacions conjuntes, promoció privada de projectes municipals o obligacions pactades amb els propietaris d'usuaris d'edificis o establiments en els quals incideixin obres o serveis municipals, o en situacions anàlogues.

## **TÍTOL SEGON. EL FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME**

### **Article 8. Suport a les associacions**

1. Es garanteix el dret als ciutadans i les ciutadanes organitzats en associacions cíviques a rebre suport municipal per a les seves associacions i per al foment d'iniciatives d'interès general.
2. Es promourà la realització d'acords de col·laboració amb les associacions ciutadanes, mitjançant els quals s'ajudarà, si és legalment escaient, a facilitar el suport econòmic a programes específics d'aquestes associacions, sempre que el seu contingut es consideri d'interès per a la ciutat.

### **Article 9. El Fitxer General d'Entitats Ciutadanes**

1. El Fitxer General d'Entitats Ciutadanes és l'instrument per a les relacions de l'Ajuntament amb les entitats d'àmbit de ciutat i de districte, el funcionament del qual es concretarà mitjançant reglament. En qualsevol cas, l'organització del fitxer es basarà en àmbits temàtics.
2. Correspon a l'Ajuntament analitzar i difondre les dades obtingudes mitjançant el fitxer, amb l'objectiu de saber la situació i l'evolució del teixit associatiu de la ciutat i afavorir el debat sobre les propostes de millora d'aquest sector.
3. Poden sol·licitar la inscripció en el Fitxer General d'Entitats Ciutadanes:
  - a) Les entitats sense ànim de lucre amb seu social a Barcelona, el marc territorial d'actuació de les quals sigui l'àmbit de Barcelona i que tinguin per objecte fonamental estatutari de la seva activitat els interessos generals de la ciutat i la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans.

- b) Les entitats sense ànim de lucre que, dins del marc territorial de Barcelona, representin interessos sectorials, econòmics, comercials, professionals, científics, culturals o anàlegs.
  - c) Les entitats sense ànim de lucre amb seu social a Barcelona i que tinguin per objecte fonamental estatutari de la seva activitat la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes de qualsevol lloc del món.
4. La denegació de la inscripció serà sempre motivada.

#### **Article 10. El Codi ètic de les associacions**

Es reconeix la Comissió Reguladora del Codi Ètic com un instrument associatiu de mediació entre les entitats adherides al Codi ètic i entre aquestes entitats i els particulars.

#### **Article 11. Declaració d'entitat d'interès ciutadà**

1. Es crea la figura d'entitat d'interès ciutadà, que declara l'Ajuntament entre aquelles entitats, associacions o fundacions sense ànim de lucre de la ciutat que ho sol·licitin i que tinguin unes finalitats estatutàries de conformitat amb el reglament previst al número següent.  
Després de l'informe previ del Consell de Ciutat, l'Ajuntament aprovarà un reglament de criteris, procediments i efectes d'aquesta declaració. En tot cas, és condició indispensable per obtenir la declaració estar inscrita en el Fitxer General d'Entitats i estar adherida al Codi ètic.
2. Les entitats declarades d'interès ciutadà poden formular al·legacions o propostes sobre els assumptes inclosos en l'ordre del dia del Plenari del Consell Municipal. L'alcalde o alcaldessa pot acordar, si així ho creu convenient i la importància de l'assumpte ho aconsella, que siguin llegides, oï des totalment o resumides les al·legacions o les propostes de les entitats, abans de passar a votació de l'assumpte corresponent. Aquesta lectura pot ser feta pel mateixos proposants, si així se sol·licita amb un escrit adreçat a l'alcalde o alcaldessa. Correspon a la Junta de Portaveus verificar les propostes examinant la competència de l'òrgan, la seva naturalesa i la resta de requisits formals d'aplicació.
3. L'Ajuntament pot proposar a l'Administració o administracions competents que determinades entitats siguin declarades d'utilitat pública o d'interès social, sempre que aquestes entitats hagin estat declarades anteriorment entitats d'interès ciutadà.

## **Article 12. La gestió cívica d'equipaments i serveis municipals**

1. Les entitats, les fundacions, les organitzacions i les associacions ciutadanes sense ànim de lucre poden exercir competències municipals, o participar en nom de l'Ajuntament, en la gestió de serveis o equipaments la titularitat dels quals correspongui a altres administracions públiques.
2. La gestió cívica voluntària de competències municipals es pot utilitzar per a les activitats i els serveis susceptibles de gestió indirecta, té sempre caràcter no lucratiu i s'adjudica mitjançant concurs públic quan hi hagi diverses entitats o organitzacions amb característiques idèntiques o similars.
3. La gestió cívica comporta l'obligació de destinar al programa o a l'equipament gestionat la totalitat dels beneficis que s'hi puguin produir.
4. S'haurà de facilitar i promoure la concertació amb el teixit associatiu per a la gestió de programes sectorials o equipaments culturals, esportius i socials, incloent la possibilitat de cogestió mitjançant l'establiment de convenis, i caldrà vetllar per garantir l'accés universal i la qualitat dels serveis. En fixar els termes de la concertació, caldrà determinar les condicions de la gestió, concretar —en l'aplicació del punt número 2 d'aquest article— la destinació correcta dels beneficis econòmics que s'hi puguin generar i regular la composició i les funcions de la comissió ciutadana de seguiment de la qual han de formar part els usuaris. També s'haurà de determinar en aquest moment la manera d'elegir els usuaris membres d'aquesta comissió.

En els termes de la Disposició addicional vuitena del Text refós de la llei de contractes de les administracions públiques, les associacions declarades d'interès ciutadà tenen preferència en l'adjudicació de contractes per part de l'Ajuntament, sempre que les seves proposicions igualin les més avantajoses des del punt de vista dels criteris objectius que cal aplicar per determinar-ne l'adjudicatari.

## **Article 13. Suport tècnic a la participació**

1. L'Ajuntament ha de facilitar els mitjans necessaris a les coordinadores i les federacions d'associacions per tal que puguin fer un seguiment autònom de temàtiques complexes o projectes de grans dimensions vinculats a les memòries i/o els informes als quals fan referència els articles 24 i 25.

2. En aquests processos de participació es fomenta que els ciutadans no associats puguin disposar també de l'assessorament tècnic adequat per tal d'assegurar-ne la participació qualitativa.

## **TÍTOL TERCER. ELS ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ**

### **CAPÍTOL PRIMER. EL CONSELL DE CIUTAT**

#### **Article 14. El Consell de Ciutat**

El Consell de Ciutat és el màxim òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona en el qual els representants de la ciutadania i els representants de l'Ajuntament debaten els afers principals de la ciutat.

#### **Article 15. Composició**

1. El Consell de Ciutat ha d'elaborar el seu propi reglament de funcionament intern que ha de ser aprovat pel Plenari del Consell Municipal —en el cas que sigui el Consell d'àmbit de ciutat— o pel Plenari del Consell del Districte —en el cas que es tracti del Consell d'àmbit de districte.

2. Composició:

- a) El Consell de Ciutat està presidit per l'alcalde o alcaldessa.
- b) La vicepresidència recau en un representant de les institucions i les entitats presents al Consell de Ciutat, que s'elegeix en la primera sessió del Plenari del Consell de Ciutat de cada legislatura.

3. També formen part del Consell de Ciutat:

- a) Un regidor o regidora en representació de cada un dels grups municipals presents al Consistori.
- b) Un representant associatiu de cada un dels consells ciutadans de cada districte i un representant associatiu de cada un dels consells sectorials d'àmbit de ciutat escollits amb aquest efecte.
- c) Fins a quinze de les institucions més significatives de la ciutat, nomenades pel Plenari del Consell Municipal a proposta de l'alcalde o alcaldessa. Cada institució ha de designar la persona que l'ha de representar.
- d) Fins a quinze representants de les associacions que figurin en el Fitxer General d'Entitats Ciutadanes, que escolliran les mateixes associacions.

- e) Fins a quinze persones d'especial representació i rellevància ciutadana, nomenades pel Plenari del Consell Municipal a proposta de l'alcalde o alcaldessa.
1. Fins a quinze ciutadans i ciutadanes, nomenats per l'alcalde o alcaldessa i escollits aleatòriament d'entre un registre de ciutadans i ciutadanes que hagin manifestat la seva voluntat de participar-hi.
  2. Els regidors o regidores municipals poden assistir en qualitat d'observadors amb veu però sense vot.
  3. El Consell de Ciutat està assistit pel secretari o secretària de l'Ajuntament o persona en qui delegui.

### **Article 16. Renovació**

A fi d'assegurar una rotació adequada dels membres del Consell de Ciutat, les persones corresponents als apartats *b* i *e* i al punt 3 de l'article anterior han de ser renovades cada dos anys, i la resta a l'inici de cada mandat.

### **Article 17. Règim de funcionament**

1. El Consell de Ciutat s'ha de reunir de manera ordinària cada sis mesos i en cap cas amb una freqüència major a un any, i de manera extraordinària cada cop que sigui convocat per la Presidència, per iniciativa pròpia o a petició del 30 % dels seus membres.
2. Per acord del Consell de Ciutat es poden crear en el seu si comissions de treball, presidides per l'alcalde o alcaldessa o el regidor o regidora en qui delegui, de caràcter permanent o puntual que dependran jeràrquicament del primer. Cap d'aquestes comissions de treball de caràcter permanent no pot coincidir en les seves funcions amb els consells sectorials que existeixin a l'Ajuntament de Barcelona en aquell moment.
3. El Consell de Ciutat disposa d'una secretaria tècnica permanent coordinada pel regidor o regidora de Participació Ciutadana o qualsevol altre regidor o regidora designat per l'alcalde o alcaldessa.

### **Article 18. Atribucions**

El Consell de Ciutat desenvolupa amb caràcter general les atribucions previstes en l'article 36 de la Carta Municipal i de manera específica:

- a) Emetre informe quan li sigui sol·licitat per l'alcalde o alcaldessa, pel Consell Municipal o per algun Consell de districte.
- b) Impulsar iniciatives per a l'aprovació de disposicions municipals de caràcter general, d'acord amb l'article 27 de la mateixa Carta Municipal.
- c) Assessorar l'Ajuntament en la definició de les grans línies de la política i la gestió municipal, i generar consens ciutadà sobre aquests temes.
- d) Conèixer i debatre, d'acord amb el que estableix el Reglament orgànic municipal, el Programa d'actuació i reglaments generals de l'Ajuntament.
- e) Conèixer els pressupostos municipals i els resultats dels indicadors de la gestió municipal.
- f) Conèixer i debatre els grans projectes de l'Ajuntament.
- g) Donar suport als consells sectorials de la ciutat i als consells ciutadans dels districtes i conèixer-ne les conclusions, les iniciatives i les deliberacions.
- h) Fer propostes de punts a l'ordre del dia del Consell Plenari, les quals se sotmetran en la seva tramitació al procediment d'adopció d'acords previst en l'article 51 i següents del Reglament orgànic municipal.
- i) Ser consultat a instàncies de l'Alcaldia o dels membres del Plenari del Consell Municipal.
- j) Proposar iniciatives ciutadanes, sol·licitar la convocatòria d'audiències públiques, proposar l'impuls de processos participatius, consultes ciutadanes i referèndums, com també jurats ciutadans.

Aquests criteris són aplicables igualment i de manera anàloga per als consells ciutadans de districte.

## **CAPÍTOL SEGON. ELS CONSELLS SECTORIALS**

### **Article 19. Composició i selecció**

1. Cada Consell Sectorial ha d'elaborar el seu propi reglament de funcionament intern, que ha de ser aprovat pel Plenari del Consell Municipal —en el cas dels consells d'àmbit de ciutat— i pel Plenari del Consell del Districte —en el cas dels consells d'àmbit de districte.

El Reglament intern de funcionament ha de respectar les determinacions següents:

- a) Els consells sectorials estan formats per un regidor o regidora de cada grup municipal de l'Ajuntament i per representants escollits d'entre les entitats de l'àmbit objecte del Consell en qüestió. El nombre és determinat pel respectiu

reglament intern de funcionament. Llevat de qui assumeixi la presidència, els representants municipals actuen amb veu però sense vot.

- b) També han de formar-ne part, a títol individual, experts i personalitats de reconeguda vàlua dins del sector específic del Consell, en un percentatge de fins a un terç de tots els membres del Consell. Aquests ciutadans i ciutadanes s'han de consensuar entre l'Ajuntament i les entitats.
- c) A fi de garantir el funcionament democràtic, la representativitat i la participació, les eleccions es realitzaran en tots els consells, llevat que en el seu reglament intern s'especifiqui que el Consell estigui obert a totes les associacions que hi vulguin formar part o sigui compost per un nombre representatiu d'aquestes.
- d) S'elaborarà un cens de totes les associacions de l'àmbit d'actuació del Consell dins del Fitxer o Registre d'Entitats Ciutadanes de Barcelona, que esdevindrà el cos electoral.
- e) A iniciativa de la Comissió de Govern, el Consell Municipal aprovarà una normativa reguladora del procés electoral amb els terminis i les garanties corresponents.
- f) Tots els consells han d'escollir una comissió permanent amb les funcions i la composició que determini cada reglament intern.

## **Article 20. La presidència i la vicepresidència**

1. La presidència dels consells d'àmbit de ciutat correspon a l'alcalde o alcaldessa, que pot delegar en el regidor o regidora responsable de l'àrea temàtica. La vicepresidència (la primera, si n'hi ha més d'una) ha de ser assumida per un membre del Consell representant del sector associatiu. La seva elecció es farà entre tots els membres del sector associatiu del Consell a l'inici del mandat.
2. La presidència, assistida per la vicepresidència, dirigeix el Consell i n'assumeix la representació, la convocatòria, l'establiment de l'ordre del dia, la presidència de les sessions, el trasllat de les propostes als òrgans de gestió i de govern municipal, i la resta de funcions que li són pròpies amb relació al funcionament d'un òrgan col·legiat.
3. La presidència i la vicepresidència són responsables de promoure i articular la participació de les associacions del sector en el funcionament i el debat del Consell.



## **Article 21. Funcions**

1. Són funcions dels consells sectorials emetre dictàmens sobre les actuacions municipals corresponents al seu sector temàtic, com també sobre els aspectes, els programes o les iniciatives sectorials considerades d'interès especial.
2. Per a la realització d'un dictamen és necessari fer l'informe participatiu corresponent. Els informes s'han de traslladar de manera preceptiva als òrgans de govern de l'Ajuntament en els casos que es determinin en aquest reglament.
3. Els consells sectorials poden fomentar processos participatius entre les entitats del seu sector a través dels mecanismes de participació recollits en aquest reglament, amb la finalitat de sotmetre determinades iniciatives o de ratificar el seu informe.
4. Cada Consell ha de remetre un cop a l'any un informe al Consell de Ciutat.
5. Periòdicament, i com a mínim un cop l'any, el Consell ha de donar compte de la seva activitat a totes les entitats del sector i escoltar les seves propostes d'accions prioritàries de futur.
6. Els consells sectorials coneixeran els pressupostos municipals corresponents al seu sector o àmbit temàtic.
7. L'Ajuntament ha d'assegurar en cada cas el suport ordinari per part de l'estructura executiva municipal per garantir el funcionament correcte dels consells sectorials.
8. Els consells sectorials de districte estaran representats en els respectius consells sectorials.
9. Els consells sectorials també tenen la funció de donar suport als consells sectorials dels districtes.

## **TÍTOL QUART. ELS PROCESSOS DE PARTICIPACIÓ**

### **Article 22. Els processos de participació**

1. Sens perjudici del que s'estableix en l'article 26.3 de les presents Normes, per a l'aprovació dels projectes urbanístics de gran envergadura o d'especial transcendència, en els plans temàtics o sectorials que afecten el conjunt de la ciutadania i les disposicions municipals d'especial rellevància ciutadana i sobretot en els plans d'actuació municipal, s'han d'impulsar de manera preceptiva processos de participació que seran recollits en les «memòries participatives». Per als grans temes de caire específicament sectorial s'han d'utilitzar els «informes participatius».

Aquestes memòries i aquests informes participatius s'han d'incloure dins dels expedients administratius corresponents.

2. En cap cas, els processos de participació i els altres mecanismes, òrgans o mesures de participació ciutadana no poden produir menyscapte de les facultats decisòries dels òrgans representatius de la corporació municipal. La materialització efectiva dels processos de participació ciutadana no pot provocar l'efecte d'impedir que els procediments administratius es resolguin expressament dins del seu termini de durada legalment establert.

### **Article 23. Les fases dels processos de participació**

Les fases dels processos de participació són:

- a) Fase d'informació i comunicació: s'informa el conjunt de la ciutadania afectada i se li comunica, a través dels mecanismes que es considerin més adequats, el contingut de la participació.
- b) Fase d'aportacions ciutadanes: la ciutadania i les associacions poden formular les aportacions que creguin convenients. L'Ajuntament posa a la seva disposició els canals i els mecanismes participatius que es creguin més pertinents segons els casos.
- c) Fase de devolució: l'Ajuntament dóna resposta a les aportacions ciutadanes a través dels canals i els mecanismes de participació que s'hagin establert. Aquest posicionament municipal no es pot recórrer de manera independent de l'acte definitiu en què es formalitzi la decisió municipal dictada per l'òrgan competent.

### **Article 24. Les memòries participatives**

1. En tots els casos, les memòries participatives seran impulsades i regulades per l'Ajuntament d'acord amb els casos establerts en l'article 22.1 del present reglament.
2. Pel que fa als districtes, s'elaboraran memòries participatives en les iniciatives de major transcendència que afectin la globalitat del districte, o el conjunt d'un barri. Per a projectes o actuacions sectorials o d'àmbit inferior al barri s'han d'utilitzar els informes participatius, o qualsevol altre mecanisme de participació.
3. Les memòries participatives recolliran els procediments i les actuacions necessaris per tal que la ciutadania disposi d'informació àmplia i objectiva d'allò que es pretén

fer, i acreditaran els procediments i les actuacions emprats per tal que la ciutadania pugui emetre les seves opinions i suggeriments. A aquest efecte, donarà compte, en cada cas, de quins òrgans o mecanismes de participació s'han inclòs en el procés de participació, com també de les opinions que s'hi hagin aportat.

4. El procés de participació culminarà amb una audiència pública que farà una síntesi del procés. L'acta de l'Audiència i del procés participatiu constituirà la memòria participativa, que serà traslladada als òrgans de govern de l'Ajuntament o districte per a la seva incorporació a l'expedient administratiu d'aprovació corresponent.

#### **Article 25. Els informes participatius**

1. Els processos participatius desenvolupats pels consells sectorials culminen amb l'elaboració d'un informe participatiu.
2. Els informes participatius són dictàmens emesos pels consells sectorials (àmbit ciutat o districte, segons els casos) per a aquelles iniciatives de caràcter sectorial que tinguin una transcendència especial per al sector.
3. Els informes participatius han de ser emesos pels consells sectorials a partir d'un procés participatiu organitzat pels consells sectorials corresponents, a fi de debatre en el si del sector la iniciativa que es pretén informar. Per fer-ho, es poden utilitzar els diferents mecanismes previstos en el reglament, incloses les audiències públiques. L'informe serà traslladat al Consell de Ciutat i als òrgans de govern de la ciutat, segons els casos.

## **TÍTOL CINQUÈ. ELS MECANISMES DE PARTICIPACIÓ**

#### **Article 26. Les audiències públiques**

1. L'Audiència Pública, tant d'àmbit ciutat com de districte, és l'espai de participació reservat a la presentació pública per part de l'Ajuntament —i debat posterior entre l'Ajuntament i la ciutadania— de qüestions especialment significatives de l'acció municipal i en especial del Pla d'actuació municipal (PAM). També és un mecanisme per a la formulació de propostes per part de la ciutadania.
2. L'Audiència Pública ordinària estarà normalment vinculada a un procés de participació i pot ser també el punt culminant dels processos d'elaboració de les memòries participatives.

3. L'alcalde o alcaldessa pot convocar audiències públiques amb caràcter extraordinari, per decisió pròpia o a proposta del Plenari del Consell Municipal o del Consell de Ciutat o bé a petició ciutadana —pel mínim de l'1 % del padró municipal de persones més grans de setze anys—, per a temes de caràcter monogràfic o puntual i de transcendència especial que necessitin una deliberació participativa. També pot convocar audiències públiques quan per raons d'urgència no s'hagi pogut impulsar un procés participatiu.
4. L'alcalde o alcaldessa pot convocar audiències públiques per a la població menor de setze anys. Pot també convocar-les a petició de nois i noies menors de setze anys i vinculats a una institució educativa, d'acord amb el nombre i l'interès de les temàtiques que es presentin.
5. Les entitats i les federacions ciutadanes que figurin en el Fitxer General d'Entitats Ciutadanes també poden comptabilitzar el nombre d'associats amb l'objectiu de donar compliment al que disposa el punt 3 d'aquest article. Per comptabilitzar els associats cal garantir els aspectes següents:
  - a) És necessària l'existència d'una convocatòria general de l'entitat en la qual de manera explícita es posi a aprovació, i s'aprovi, segons el reglament dels estatuts de l'entitat, el text que es pretén convertir en iniciativa ciutadana.
  - b) El secretari o secretària de l'associació ha d'aportar un certificat en el qual, a més de l'acord de l'Assemblea, ha de fer constar amb caràcter general el nombre d'associats que legalment ho siguin segons els estatuts de l'entitat.
  - c) En les entitats de segon grau, el secretari o secretària de l'entitat ha d'aportar un certificat en el qual, a més de l'acord de l'Assemblea, ha de fer constar els certificats de cada una de les associacions amb el nombre d'associats que legalment ho siguin segons els estatuts de cada entitat.
  - d) En tots els casos, les associacions han d'haver adoptat com a propi el Codi ètic de les associacions, amb els mecanismes que aquest codi preveu.
6. Quant a la composició, el contingut i la convocatòria, les audiències públiques s'han d'ajustar al que es disposa en l'apartat anterior referit a les audiències de ciutat. Les audiències públiques de districte han de ser convocades pel president o presidenta del Consell de Districte.
7. En els districtes hi ha, a més a més, l'Audiència Pública de l'Estat del Districte, que està regulada per les normes reguladores del funcionament dels districtes i pels reglaments específics de cada districte.

8. La seva convocatòria s'ha de fer amb la difusió, la publicitat i l'antelació adequades, amb la finalitat que tots els interessats i les interessades hi puguin participar. La convocatòria no es pot fer amb una antelació inferior de quinze dies abans de la celebració. La convocatòria ha d'estar accessible al lloc web municipal.
9. L'Audiència Pública de ciutat està presidida per l'alcalde o alcaldessa o el regidor o regidora en qui delegui i les d'àmbit de districte pel president o presidenta del Consell del Districte o el regidor o regidora o el conseller en qui delegui. Exerceix de secretari el secretari o secretària de la corporació o la persona en qui delegui, que ha d'aixecar acta de la sessió.
10. Les sessions s'organitzen de la manera següent:
  - a) Intervenció de la ponència del tema que s'ha de tractar
  - b) Intervenció i posicionament del govern
  - c) Intervenció i posicionament dels grups de l'oposició de menor a major representació
  - d) Intervenció de la ciutadania, sense cap altra limitació que l'ús raonable del temps
  - e) Rèplica del govern, quan s'escaigui
  - f) Conclusions de la ponència

### **Article 27. Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals**

1. L'Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals és convocada per l'alcalde o alcaldessa i té com a finalitat la participació en el debat de l'Ajuntament en aquestes qüestions i la formulació d'al·legacions i proposicions.
2. Amb la finalitat de fer més participatiu el procés de discussió, els acords d'aprovació inicial del pressupost i les ordenances es trameten electrònicament a les entitats membres del Consell de Ciutat i dels consells sectorials de ciutat i els consells sectorials de districtes. A partir d'aquest moment, el text aprovat inicialment serà accessible a través del lloc web municipal.
3. La ciutadania i les associacions poden formular propostes o suggeriments en un espai d'Internet creat amb aquest efecte.
4. Abans de l'aprovació definitiva del pressupost i de les ordenances fiscals, es convocarà l'Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals, que serà presidida per l'alcalde o alcaldessa, que pot delegar en el regidor o regidora d'Hisenda. L'alcalde o alcaldessa donarà compte de les aportacions rebudes i donarà

resposta sintètica d'aquestes aportacions. La ponència presentarà els pressupostos de la manera més entenedora possible.

5. L'acta de l'Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals i de tot el procés d'informació serà constitutiva de la memòria participativa que s'inclourà en l'expedient administratiu d'aprovació dels pressupostos.
6. En l'Audiència Pública de Pressupostos i Ordenances Fiscals actuarà, com a secretari o secretària, el titular o la titular de la Secretaria General de l'Ajuntament o la persona en qui delegui.

### **Article 28. La consulta ciutadana**

1. L'Ajuntament pot celebrar consultes ciutadanes, per iniciativa pròpia, a proposta del Consell de Ciutat o per iniciativa de la ciutadania.
2. En l'àmbit de districte, la consulta ciutadana ha de ser aprovada pel Consell del Districte a iniciativa de la Comissió de Govern del Districte o del Consell Ciutadà del Districte o per iniciativa ciutadana.
3. La ciutadania pot promoure la celebració d'una consulta ciutadana. Perquè arribi a ser considerada pel Plenari del Consell Municipal, els promotors de la iniciativa ciutadana han d'estar clarament identificats i s'ha de reunir l'u per cent de signatures degudament autenticades de persones més grans de setze anys empadronades en l'àmbit on es pretengui celebrar la consulta, tenint però en compte el que es determina en els punts 5 i 6 d'aquest mateix article.
4. La consulta serà aprovada pel Consell Municipal o de Districte per una majoria reforçada de dues terceres parts, que serà també responsable de determinar el redactat específic de la pregunta per fer i el territori en el qual es realitzarà.
5. En el cas de consultes sobre grans projectes o iniciatives que, malgrat que estiguin ubicats en un districte específic, per la seva transcendència puguin afectar altres districtes o al conjunt de la ciutat, serà el Consell Plenari, a proposta de la Comissió de Govern de l'Ajuntament, qui determinarà l'univers que es consultarà.
6. Les consultes ciutadanes no es poden fer en territoris inferiors a un districte.
7. La convocatòria d'una consulta ciutadana ha de comportar necessàriament unes mesures d'informació pública —garantides per l'Ajuntament— sobre les alternatives en qüestió que permetin a tots els ciutadans accedir a les diverses propostes realitzades pels grups polítics municipals i pels grups socials de la ciutat. El procés d'informació, dotació de mitjans, seguiment i control s'ha de regular de

manera específica en una normativa en la qual es garanteixi un ús racional dels mitjans.

8. Un mateix procés de consulta pot recollir diverses consultes ciutadanes. No es pot fer més d'un procés de consultes l'any ni més d'un procés per a cada un dels districtes. A més, aquestes consultes en cap cas no poden tractar sobre tributs i l'establiment dels preus públics, ni sobre qüestions que ja hagin estat sotmeses a consulta durant la mateixa legislatura.
9. El resultat de la consulta ciutadana serà pres en consideració sempre que la participació sigui com a mínim del 50 % del padró de persones més grans de setze anys en el mateix territori objecte de la consulta.

### **Article 29. Metodologies de participació**

L'Ajuntament promourà les metodologies de participació més adequades dins dels processos de participació ciutadana i, especialment, els jurats ciutadans, els plafons ciutadans, les enquestes ciutadanes i altres metodologies de participació deliberativa que es puguin plantejar. En cada procés es determinarà, en consens amb la ciutadania, quina és la metodologia més apropiada i la manera més convenient per portar-se a terme.

### **Article 30. Les tecnologies de la informació i la comunicació al servei de la participació**

1. Internet, la televisió local de Barcelona i els mitjans de comunicació locals són alguns dels instruments essencials de la participació ciutadana que es deriva d'aquest reglament.
2. S'impulsaran les tecnologies telemàtiques, a fi de permetre a qualsevol ciutadà accedir a la informació general que vulgui d'una manera ràpida i senzilla, tenir accés al debat que es produeix a l'interior de la institució sobre qüestions generals de ciutat o sobre projectes concrets (tant temàtics com territorials), expressar la seva opinió en el moment en què aquesta opinió pot tenir conseqüències i compartir reflexions sobre temes d'interès ciutadà amb responsables polítics, tècnics i altres ciutadans. Per garantir aquestes funcions, l'Ajuntament disposarà d'un espai virtual, dins del lloc web municipal, dedicat específicament a aquestes qüestions.
3. Es garantirà que tots els equipaments públics municipals disposin d'equips informàtics connectats a la xarxa i oberts a l'accés de la ciutadania.

4. Tots els ciutadans i les ciutadanes de Barcelona i totes les associacions disposaran, si volen, d'una adreça de correu electrònic ciutadà com a vehicle de comunicació proactiu.
5. Es promourà la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per part del teixit associatiu.
6. Les TIC seran complementàries amb altres mecanismes de participació.
7. La televisió local és una eina que cal incorporar en el procés de participació ciutadana. La seva utilització com a espai d'informació serà complementària amb altres espais de debat i participació.
8. Es garantirà el seguiment en directe dels plens municipals, d'àmbit ciutat i de districte, tant a través d'Internet com de la televisió.
9. Es promourà el coneixement de l'ordre del dia del Plenari del Consell Municipal des del moment en què s'acordi, amb la possibilitat de demanar informació sobre els punts de l'ordre del dia a través del correu electrònic.
10. Tots els regidors i regidores disposaran d'una adreça pública de correu electrònic a través de la qual els ciutadans s'hi podran adreçar.
11. Es crearan llistes de distribució per àrees temàtiques o de gestió. A través de les llistes, el ciutadà que prèviament s'hi hagi inscrit rebrà periòdicament informació sobre les qüestions i els projectes més significatius dels àmbits seleccionats, amb la finalitat que tothom que vulgui conegui tant el contingut com els procediments implementats en les principals actuacions municipals.
12. El govern municipal pot exposar a través de la xarxa les seves propostes o intencions en aspectes concrets quan encara no se n'hagin iniciat els tràmits d'aprovació o implementació. Aquesta presentació pública —a través de documents escrits o gràfics— ha d'anar acompanyada de la possibilitat per part dels ciutadans d'enviar les opinions i els suggeriments sobre aquests projectes municipals.
13. Es poden fer debats sobre temes municipals sobre els quals prèviament s'hagin distribuït documents informatius.

## **TÍTOL SISÈ. LES INSTÀNCIES DE MEDIACIÓ I EMPARA**

### **Article 31. La mediació comunitària**

Amb la finalitat de promoure la mediació comunitària amb l'objectiu de crear espais d'intermediació per a la resolució de conflictes, s'elaborarà un reglament específic que



regularà aquests extrems i crearà les instàncies i els serveis de mediació comunitària més apropiats. L'acceptació d'aquestes instàncies de mediació serà voluntària.

### **Article 32. Comissió d'Empara**

1. Al si del Consell de Ciutat es crearà una Comissió d'Empara, presidida pel regidor o regidora de Participació Ciutadana i formada per un membre, escollit amb aquest efecte, de cada un dels sectors que componen el Consell esmentat.
2. Qualsevol ciutadà o ciutadana o qualsevol associació que consideri que els seus drets participatius emanats del present reglament han estat vulnerats pot sol·licitar empara en aquesta Comissió. El temps de resposta no pot ser superior a dos mesos.

## **DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA**

1. Totes les normatives i els òrgans de nova creació previstos en aquest reglament han de ser elaborats i constituïts respectivament en un termini no superior a sis mesos després de l'aprovació definitiva d'aquest reglament.
2. En cas d'actualització o modificació d'òrgans de participació ja existents, el termini no pot ser superior a un any.
3. El reglament de mediació comunitària ha d'estar elaborat en un termini no superior a dos anys.
4. Fins que el Fitxer General d'Entitats Ciutadanes no estigui en funcionament, les bases de referència són les que hi ha a les bases de dades de la Direcció de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.
5. Aquest reglament no és aplicable per a aquells òrgans i mecanismes de participació regulats per una norma superior. Tampoc no és aplicable per als òrgans de participació que tinguin una regulació específica aprovada pel Consell Municipal. En aquest cas, les presents Normes són aplicables de manera supletòria.

## **DISPOSICIÓ ADDICIONAL**

Qualsevol altre mecanisme o procés de participació que es pugui proposar no previst en aquestes Normes ha de ser aprovat en el Consell Plenari de districte o de ciutat, segons l'àmbit, a proposta de la Comissió de Govern corresponent, excepte aquelles que estiguin regulades per una norma superior.

## **DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA**

Amb aquesta disposició queden derogades les Normes reguladores de la participació ciutadana de l'any 1986.